

MAŁOPOLSKA WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNA W TARNOWIE

KARTA PROGRAMOWA

Moduł kształcenia	Controlling	
Nazwa modułu kształcenia w języku angielskim	Controlling	
Kierunek studiów	Finanse i rachunkowość	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma kształcenia	studia stacjonarne	
Poziom przedmiotu (podstawowy/specjalnościowy/ ogólnouczelniany)	specjalnościowy	kształtujący umiejętności praktyczne
Status przedmiotu (obowiązkowy/do wyboru)	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia	I stopień	
Język wykładowy	polski	
Semestr realizacji modułu	IV	
Liczba punktów ECTS	4	
Liczba godzin	Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
	10	15
Jednostka realizująca moduł	Katedra Finansów i Rachunkowości	
Moduły poprzedzające	Rachunkowość finansowa, Rachunek kosztów, Finanse przedsiębiorstwa	

Syntetyczna charakterystyka modułu

W module zaprezentowano główne rozwiązania z zakresu controllingu, jego podstawowe założenia i uwarunkowania, zwrócono uwagę także na techniki, procedury oraz podstawowe metody wykorzystywane w controllingu.

Cele modułu

Celem modułu jest zapoznanie studentów z procedurami kontrolnymi procesów zachodzących w przedsiębiorstwie w ujęciu controllingu. Wypracowanie umiejętności właściwego doboru narzędzi analitycznych w procesie decyzyjnym oraz wspomagania informacyjnego naczelnego kierownictwa przedsiębiorstwa. Wypracowanie umiejętności korzystania z systemu informacyjnego rachunkowości w procesie zarządzania przedsiębiorstwem.

Opis efektów kształcenia modułu

Symbol efektu dla modułu	Osiągnięte efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
	Wiedza:	
W_01	Definiuje pojęcia, zna zasady oraz instrumenty wykorzystywane w controllingu	FiR_W03++ FiR_W04+ FiR_W06+
W_02	Zna rozwiązania organizacyjne controllingu oraz koncepcję ośrodków odpowiedzialności	
	Umiejętności:	
U_01	Stosuje najważniejsze narzędzia w zakresie planowania i kontroli działalności przedsiębiorstwa	FiR_U02++ FiR_U03++ FiR_U05+++
	Kompetencje społeczne:	
K_01	Rozumie potrzebę podejmowania profesjonalnych działań w controllingu i poszerzania świadomości ekonomicznej pracowników przedsiębiorstwa	FiR_K01+ FiR_K04+++

Kryteria oceny efektów kształcenia oraz metody ich weryfikacji						
Symbol efektu (1)	na ocenę 2	na ocenę 3	na ocenę 4	na ocenę 5	na ocenę 6	Metody weryfikacji efektów (2)
W_01	Nie potrafi zdefiniować pojęć, nie zna zasad i instrumentów wykorzystywanych w problematyce controllingu	Ma ograniczoną wiedzę i tylko odtwórczo definiuje pojęcia, wybiórczo zasady, instrumenty wykorzystywane w problematyce controllingu	W stopniu dobrym definiuje pojęcia, zna większość zasad, instrumentów wykorzystywanych w problematyce controllingu	Podaje pełne definicje pojęć, zna zasady, instrumenty wykorzystywane w problematyce controllingu	Biegle definiuje pojęcia, zasady, instrumenty wykorzystywane w problematyce controllingu. Posiada wiedzę poszerzoną o tematykę wykraczającą poza ramy literatury podstawowej	EP lub EU, K
W_02	Nie zna żadnych rozwiązań organizacyjnych controllingu oraz koncepcji ośrodków odpowiedzialności	Słabo zna rozwiązania organizacyjne controllingu oraz koncepcję ośrodków odpowiedzialności	Dobrze zna rozwiązania organizacyjne controllingu oraz koncepcję ośrodków odpowiedzialności, wyciąga proste wnioski i argumenty	Bardzo dobrze zna rozwiązania organizacyjne controllingu oraz koncepcję ośrodków odpowiedzialności, wyciąga własne wnioski i argumenty	Wiedza wykracza poza podstawowe ramy przedmiotu	EP lub EU, K
U_01	Nie potrafi zastosować żadnych narzędzi	W ograniczony sposób stosuje narzędzia w zakresie planowania i kontroli	W stopniu dobrym stosuje narzędzia w zakresie planowania i kontroli. Wyciąga proste wnioski	Bardzo dobrze wykorzystuje narzędzia w zakresie planowania i kontroli. Dostrzega szereg zależności i wysuwa własne wnioski	Biegle wykorzystuje narzędzia z zakresu planowania i kontroli. Podaje wyczerpujące argumenty	K, CS
K_01	Nie rozumie i nie ma potrzeby profesjonalnego postępowania i poszerzania świadomości ekonomicznej	Słabo rozumie potrzebę profesjonalnych działań i poszerzania świadomości ekonomicznej ale stara się przyjmować taką postawę	Wykazuje dużą świadomość i często przyjmuje postawę profesjonalną, jest aktywny w poszerzaniu świadomości ekonomicznej u innych	Wykazuje bardzo dużą świadomość i zawsze zachowuje się profesjonalnie jest bardzo aktywny w poszerzaniu świadomości ekonomicznej u innych	Jest w pełni świadomy i rozumie potrzebę działań profesjonalnych, wykazuje wzorcową postawę w tym zakresie, sam inicjuje poszerzanie świadomości ekonomicznej u innych	CS

(1) wpisać symbol efektu kształcenia

(2) wpisać np.: EU – egzamin ustny; EP – egzamin pisemny; T – test; P – prezentacja; PR – projekt; ES – esej; RE – referat, K – Kolokwium, CS – case study itp.

Treści kształcenia modułu	
Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
- Wprowadzenie do controllingu – historia rozwoju i główne przyczyny powstania controllingu. - Definicje controllingu. Podstawowe pojęcia i kategorie używane w controllingu. - Miejsce i rola rachunkowości i controllingu w sterowaniu ekonomiką przedsiębiorstwa: - Rachunkowość zarządcza, finansowa i podatkowa - analiza porównawcza - Istota i funkcje controllingu - Controlling strategiczny - Controlling operacyjny - Controlling finansowy - Rachunek odpowiedzialności w controllingu: - Istota rachunku odpowiedzialności - Wyodrębnianie ośrodków odpowiedzialności	- Istota, funkcje i rodzaje controllingu. - Organizacyjne aspekty controllingu. - Koszty w procesie zarządzania przedsiębiorstwem. - Analiza CVP (Cost-Volume-Profit) jako narzędzie controllingu: - Ilościowy i wartościowy punkt krytyczny produkcji - Punkt krytyczny kosztów, punkt krytyczny ceny - Marża brutto w planowaniu operacyjnym - Wielosortymentowość w analizie CVP - Podstawy budżetowania i kontroli kosztów: - Istota metody budżetowej - Procedura sporządzania budżetów - Analiza odchyleń w kontroli kosztów

– Ustalanie relacji między ośrodkami odpowiedzialności – Efektywność ośrodków odpowiedzialności.	
5. Przegląd instrumentów controllingu.	

Literatura podstawowa	1. Świdarska G.K. (red.), <i>Controlling kosztów i rachunkowość zarządcza</i> . MAC Konsulting Difin, Warszawa 2017. 2. Owidia Surmacz A. i inni, <i>Budżetowanie i controlling w przedsiębiorstwie</i> , Wyd. CeDeWu, Warszawa 2010 i 2018. 3. Dobija M., <i>Rachunkowość zarządcza i controlling</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001 i nowsze wydruki (2011).
Literatura uzupełniająca	1. Marciniak S., <i>Controlling: teoria, zastosowania</i> , Wyd. Difin, Warszawa 2008. 2. Czasopismo: <i>Controlling i rachunkowość zarządcza: miesięcznik dla kadry zarządzającej</i> , Wyd. Infor.

Metody dydaktyczne
Wykład wspomagany prezentacjami multimedialnymi, praca w grupach eksperckich, Case Study.

Nakład czasu pracy studenta w przeliczeniu na godziny i punkty ECTS		
Elementy składające się na pracę studenta	Ilość godzin	Ilość punktów ECTS
Udział w wykładach	10	
Udział w ćwiczeniach	15	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	15	
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	15	
Przygotowanie się do egzaminu	15	
Przygotowanie się do zaliczenia	15	
Przygotowanie eseju		
Przygotowanie prezentacji		
Przygotowanie referatu		
Przygotowanie projektu		
Inne (wymienić jakie): Case Study	15	
Suma	100	4